

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

MÜZE EĞİTİMİ DERSİ

Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ'NE ÖZGÜ BECERİLER.....	8
2.3. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	10

3. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 11

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	11
3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünölebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüşmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürölen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimini tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüşmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılacak öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojiye yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatan-daş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiye ulaşmaları, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına ters-tir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerde-dir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalış-malarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin

sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.

4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.

5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.

6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.

7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözeten bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Bireylerin ve toplumların her alandaki gelişimi ve değişimine ait izleri barındıran, yaratıcılığın gelişmesine, düş-gücünün uyarılmasına katkıda bulunabilecek birer araştırma ve çalışma ortamı olan müzeler; toplumların kültürel mirasını inceleme, eğitim ve zevk alma amacıyla toplayan, koruyan, araştıran, sergileyen, toplumun hizmetinde, halka açık, yaşam boyu öğrenmenin gerçekleştiği, kâr düşüncesinden bağımsız, sürekliliği olan kurumlardır.

Müze eğitimi öğretim programına tek sınıf seviyesine göre; kültür varlıkları, bu varlıkların korunması ve tanıtılması, müze kavramının geleneksel ve modern açıklamasının konu edildiği ünite ile başlangıç yapılmıştır. “Müzecilik nedir? İşlevleri nelerdir? Kültür, sanat ve müze ilişkisi nedir? Toplumlar için müze neden önemlidir?” konuları irdelenerek bu konularda farkındalık geliştirme hedeflenmiştir. Müzelerin arkeoloji, etnografya, sanat tarihi, antropoloji gibi bilim dallarıyla bağlantıları ve etkileri üzerinde durulmuştur. Müzeciliğin dünyada ve ülkemizdeki tarihsel gelişimi, ayrıca müze eğitiminin dünyada ve ülkemizdeki tarihsel gelişimi detaylarıyla incelenmiştir. Müzelerin; toplumsal ve kültürel değerleri koruma ve halka aktarma, geçmiş ile gelecek arasında bağ kurma ve dolaysız öğrenmenin gerçekleştirileceği eğitimi verme görevi olan kurumlar olduğunun bilinmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Örgün eğitim içerisinde eğitim alan öğrencilerin bazı konuları müzelerde işleyebileceği, müzedeki eğitimin kendi kültürlerini anlayabilme ve gelecek kuşaklara aktarabilme konusunda yeni ufuklar açmaya katkı sağladığı açıklanmıştır.

Müze ziyaret sürecinin prosedürü, müze eğitiminin, bireyin dolaysız öğrenmesini sağladığı, kalıcı öğrenmenin gerçekleştirilmesine yardımcı olduğu, öğrencilerin derslerinin bir bölümünü müzelerde gerçek objelerle işleme-sinin, objelere görsellik katılarak tarihin canlandırılmasının, konuları kavrama ve anlamayı kolaylaştırdığı; müze eğitiminin, geleneksel okul eğitiminden farklı yönlerinin anlatıldığı ünite başlıkları programda yer almıştır.

Ayrıca Müze Eğitimi Dersi Öğretim Programı’nda; müze çeşitleri, müzelerin işlevleri gibi konular işlenmiş; modern müzecilik ve uygulamalarının incelenmesi sağlanmıştır. Bu teorik ve görsel bilgilendirmelerden sonra özellikle müzelerin eğitim boyutu ile dünyada ve Türkiye’de müzelerin eğitim etkinlikleri ele alınmış; eğitim ortamı olarak müzelerden nasıl faydalanılacağına, okul ve müze arasında kurulacak ilişkiye ve müze ziyaretlerine yö-nelik ünitelere yer verilmiştir.

2.1. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI’NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Sanat, kültür, kültürel miras, müze, müzecilik, etnografya ve arkeoloji konularında bilgi birikimi oluşturmaları
- Müzelerin arkeoloji, etnografya, sanat tarihi ve diğer bilim dallarıyla olan ilişkisini kavramaları
- Müzeleri ziyaret etme alışkanlığı kazanmaları
- Müze ziyaretleri ile ilgili süreçleri öğrenmesi ve uygulamaları
- Müzelerde yaparak, yaşayarak gerçekleştirilen eğitim etkinliklerine karşı istekli olmaları
- Müzelerde sergilenen eserleri analiz etme becerisi kazanmaları
- Müzeleri sanat eğitimi amaçlı kullanma alışkanlığı kazanmaları
- Müze ve galerilerde sanatsal çalışmalar yapmaları
- Okul dışı eğitim ortamı olarak müzeleri kullanma alışkanlığı kazanmaları
- Müzelerin; kültürel mirasın öğrenilmesinde, korunmasında ve gelecek kuşaklara aktarılmasındaki önemini kavramaları
- Müze koleksiyonlarında yer alan farklı kültürlere ait sanat, kültür eserleri ve tarihi eserler arasındaki benzerlik ve farklılıkları ayırt edebilme becerisi kazanmaları

- Müzelerde karşılaştığı farklı kültür ve kimliklere karşı saygılı olmaları
- Müzede, gerçek sanat eserleri ile karşılaşmaları sağlanarak öğrencilerin eserleri ait oldukları çağın gerçeklerine göre değerlendirme becerisi kazanmaları
- Görsel sanatlar dersinde öğrendiği bilgileri müze ve galerilerde sanat eserleri karşısında uygulamalar
- Taşınır ve taşınmaz kültür varlığı kavramlarını öğrenmeleri
- Müzelerin toplama, belgeleme, teşhir ve sergi düzeni hakkında bilgi sahibi olmaları
- Toplama, belgeleme ve koruma bilinci kazanmaları
- Müzelerde farklı sanatsal, sosyal, kültürel organizasyonların gerçekleştirildiğini kavramaları
- Müzelerde gerçekleştirilen sosyal ve kültürel etkinliklere katılmaya istekli olmaları
- Modern müze uygulamaları ile müzelerde kullanılan eğitim teknolojilerini tanımaları

2.2. MÜZE EĞİTİMİ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Müze Eğitimi Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Türkçeyi güzel, doğru ve etkili kullanma
- Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
- Değişim ve sürekliliği algılama
- Eleştirel düşünme
- Araştırma-sorgulama
- Yaratıcı düşünme
- İletişim kurma
- Gözlem yapma
- Analiz etme
- Problem çözme
- Mekânı algılama
- Disiplinli çalışma
- Sosyal katılım

2.3. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlakî insanî, manevî ve kültürel değerler bakımından besleyici, öğrencilere demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Müze eğitimi dersi, anlatılacak konuya hazırlık yapılarak, sade ve anlaşılır bir şekilde sunulmalıdır.
- Konu anlatımında Türkiye ve dünyadan ilgi çekici bilgi ve örneklerle yer verilmelidir.
- Anlatımı yapılacak konuyla ilgili örnek görsellerle desteklenmiş sunumlar önceden hazırlanmalıdır.
- Sınıf ortamında konu işleniş ve örneklerini pekiştirmek için sanal müze ziyaretleri yapılmalıdır.
- Çevre ve okul imkânları oluşturularak, öğrenciler her eğitim öğretim döneminde en az bir kere müzeye götürülmelidir.
- Müze ve okul arasındaki iş birliğini geliştirerek müzelerin farklı sosyal ve kültürel etkinliklerin yapıldığı halka açık öğrenme mekânları olduğu örnek faaliyetlerle gösterilmelidir.
- Müze etkinlikleri aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri amaçlanır. Öğrencilerin müzelerdeki sanatsal etkinlikleri takip etmelerine önem verilmelidir.

- Müze koleksiyon ve etkinliklerini tanıtan projeler yaptırılmalıdır.
- Müze ziyaretleri sonrasında müzelerde sergilenen eserlerden esinlenerek sanatsal uygulamalar yaptırılmalıdır.
- Öğrencilerin müzedeki çalışmalarında yeni bilgileri ile eski bilgileri arasında bağlantılar kurmasına önem verilmelidir.
- Öğrencilerin müzedeki sanatsal çalışmaları sırasında birbirlerine yardım etmeleri, aralarında olumlu ilişkilerin geliştirilmesini sağlayacağından, desteklenmelidir.
- Karşılıklı saygı çerçevesinde, yapılan çalışmaları eleştirmek, öğrencilerin aralarındaki arkadaşlık ilişkilerini ve birlikte çalışma alışkanlığını geliştireceğinden, özendirilmelidir.
- Müzelerin; bireylerin içinde yaşadıkları topluma ait kültürel mirasın tanınmasında, korunmasında ve gelecek nesillere aktarılmasındaki rolünü ve önemini kavratacak etkinlikler plânlanmalıdır.
- Müzelerdeki eserlerin insanlığın ortak kültür mirası olduğu vurgulanarak öğrencilerin vatanseverlik duygularını geliştirecek çalışmalar yaptırılmalıdır.
- Öğrenme-öğretme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla, tabloda sunulan değerlerin kitap genelinde yer bulması önemlidir. Saygı, doğruluk ve dürüstlük, vatanseverlik değerlerinin, kullanılacak ders kitabında etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.

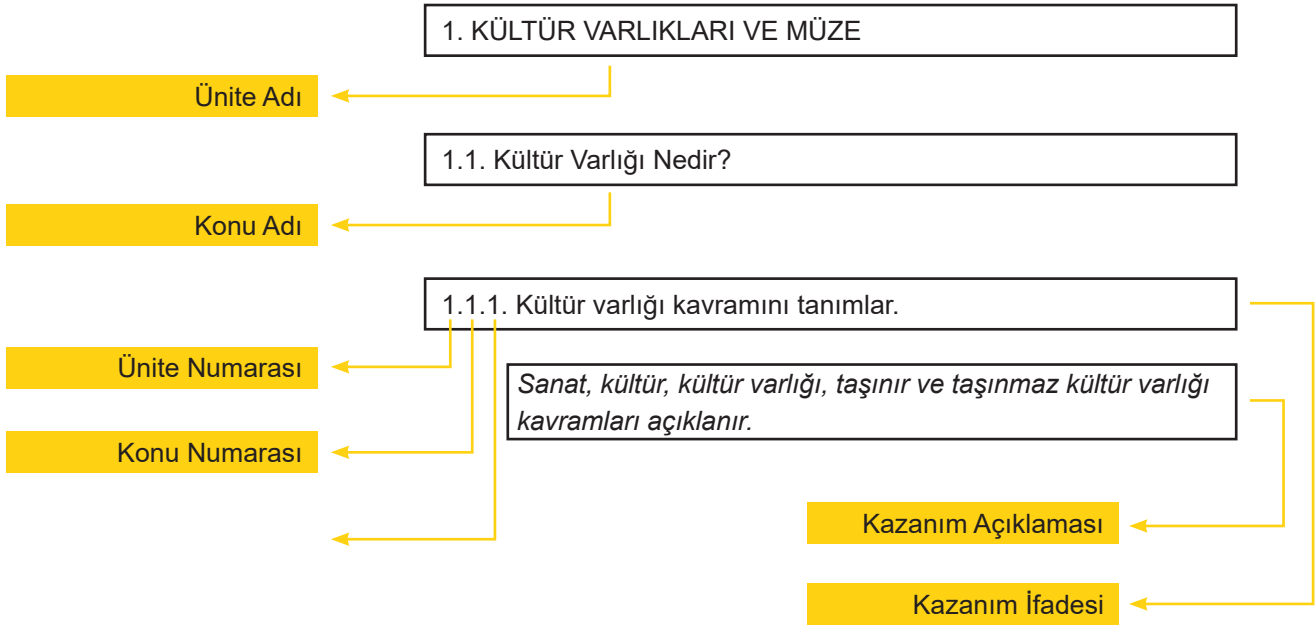
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZE	5	8	11
MÜZECİLİK	7	12	17
MÜZECİLİĞİN TARİHSEL GELİŞİMİ	8	10	14
MÜZE EĞİTİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ	2	8	11
MÜZE ZİYARET SÜRECİ	5	12	17
MÜZEDE EĞİTİM	6	22	30
TOPLAM	33	72	100

3. MÜZE EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Program altı üniteden oluşmaktadır. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir.

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZE

1.1. Kültür Varlığı Nedir?

1.1.1. Kültür varlığı kavramını tanımlar.

Sanat, kültür, kültür varlığı, taşınır ve taşınmaz kültür varlığı kavramları açıklanır.

1.2. Müze Nedir?

1.2.1. Müze kavramını tanımlar.

Geleneksel ve çağdaş müze kavramları açıklanır.

1.2.2. Kültür, sanat ve müze kavramları arasında bağlantı kurar.

Müzelerin, bir toplumun meydana getirdiği uygarlık, kültür ve sanat eserlerini koruyan, toplayan, belgeleyen, sergileyen, bireyi eğiten ve geçmiş ile gelecek nesiller arasında bağlantı kurabilen kurumlar olduğu vurgulanır.

1.2.3. Müzelerin toplum için önemini açıklar.

1.2.4. Müze ile diğer bilim dalları arasındaki ilişkiyi açıklar.

Müze; arkeoloji, etnografya, sanat tarihi ve antropoloji ile ilişkilendirilir.

2. MÜZECİLİK

2.1. Müze Çeşitleri

2.1.1. Müzeleri türlerine göre sınıflandırır.

Bağlı olduğu kuruma, hizmet ettikleri topluma, koleksiyonlarına, hizmet alanına, işlevlerine ve koleksiyonlarını sergiledikleri mekânlara göre müze türleri örneklerle anlatılır.

2.2. Müzelerin İşlevleri

2.2.1. Müzelerin eser toplama işlevini açıklar.

2.2.2. Müzelerin eserleri belgeleme işlevini açıklar.

2.2.3. Müzelerin eserleri koruma işlevini açıklar.

a) Konservasyon ve restorasyon kavramları açıklanır.

b) Kültür ve Turizm Bakanlığı Taşınmaz Kültür Varlıklarını Koruma Yönetmeliği'nin incelenmesi sağlanır.

c) Müzelerde teşhirde ve depolarda muhafaza edilen eserlerin ısı, ışık ve nem durumunun düzenlenmesinin önemi açıklanır.

2.2.4. Müzelerin eserleri sergileme işlevini açıklar.

a) Müzelerde sergileme çeşitleri görsellerle açıklanır.

b) Müzelerde sergileme yöntemleri örneklerle anlatılır.

2.2.5. Müzelerin eğitim işlevini örneklerle açıklar.

Okul dışı aktif öğrenme mekanlarından olan müzelerin, sanat galerilerinin ve tarihî mekânların; görenek, yaşayarak öğrenmeye imkân sağladığı, öğrenmeyi olumlu yönde etkilediği ve daha kalıcı öğrenmeler sağladığı vurgulanır.

2.3. Modern Müzecilik Anlayışı ve Uygulamaları

2.3.1. Modern müzecilik anlayışı ve uygulamalarını açıklar.

Sanal Müze, Dokunulabilir Müze, Mobil Müze ve Vakıf Müzeciliği kavramları açıklanır.

3. MÜZECİLİĞİN TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ

3.1. Dünyada Müzeciliğin Tarihsel Gelişim Süreci

3.1.1. Antik Dönem mitolojisinde müzeciliğin gelişim sürecini açıkla.

Antik Yunan mitolojisinde müze kavramının ortaya çıkışından bahsedilmelidir.

3.1.2. Dünyadaki müzeciliğin tarihsel gelişim sürecini açıkla.

a) İlk koleksiyonların oluşturulmasında etkili olan düşüncelere yer verilir.

b) İlk müze örneklerinden İskenderiye, Bergama Müzesi ve Kütüphaneleri anlatılır.

c) Tarihsel süreçte Uluslararası Müzeler Konseyinin oluşumu, müzecilik ve müze eğitimi alanındaki katkıları açıklanır.

3.1.3. Dünyada halka açılan ilk müzelerin isimlerini ve özelliklerini söyler.

British Museum, Ashmolean, Louvre ve Hermitage müzeleri tanıtılır.

3.2. Türkiye’de Müzeciliğin Tarihsel Gelişim Süreci

3.2.1. Osmanlı Dönemi Türk müzeciliğinin tarihsel gelişim sürecini açıkla.

Osmanlı Dönemi Türk müzeciliğinin gelişim süreci örneklerle anlatılır.

3.2.2. Osman Hamdi Bey’in Türkiye’de müzeciliğin gelişmesine olan katkılarını açıkla.

3.2.3. Cumhuriyet Dönemi’nde Türk müzeciliğinin tarihsel gelişim sürecini açıkla.

3.2.4. Atatürk’ün Türkiye’deki müzecilik gelişimine olan katkılarını açıkla.

Atatürk’ün yaptırdığı Gavurkale, Ahlatlıbel ve Alacahöyük kazıları incelenir.

3.2.5. Türkiye’de halka açılan ilk müzelerin isimlerini ve özelliklerini söyler.

İstanbul Arkeoloji Müzesi, İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ankara Resim ve Heykel Müzesi ve İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi tanıtılır.

4. MÜZE EĞİTİMİNİN TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ

4.1. Müze Eğitiminin Dünyada Tarihsel Gelişim Süreci

4.1.1. Dünyadaki müze eğitiminin tarihsel gelişim sürecini açıkla.

Dünyadaki müzelerin eğitim etkinlikleri anlatılır.

4.2. Müze Eğitiminin Türkiye’de Tarihsel Gelişim Süreci

4.2.1. Müze eğitiminin Türkiye’de tarihsel gelişim sürecini açıkla.

Türkiye’deki müzelerin eğitim etkinlikleri anlatılır.

5. MÜZE ZİYARET SÜRECİ

5.1. Okullarda Sanat Eğitimi Amaçlı Müze Ziyaretleri

5.1.1. Sanat eğitimi amaçlı yapılan müze ziyaretlerinin sanat eğitimine olan katkılarını açıkla.

5.1.2. Müze ziyareti öncesinde yapılması gereken çalışmalara örnekler verir.

Müze ziyaretinden önce ziyaret amacını belirleme, gerekli izinleri alma, gidilecek müze idaresi veya eğitim birimi ile görüşme, amaca yönelik etkinlikler geliştirme gibi çalışmalar yapılması gerektiği vurgulanır.

5.1.3. Müze ziyareti sırasında uyulması gereken kuralları açıkla.

5.1.4. Müze ziyaret sürecinde yapılan sanatsal, sosyal ve kültürel etkinlikleri açıkla.

5.1.5. Müze ziyaretinden sonra etkinlikler yapar.

Anket doldurma, kompozisyon veya şiir yazma, resim çalışmaları, üç boyutlu çalışmalar, grup etkinlikleri, broşür, afiş hazırlama ve pano düzenleme çalışmaları yapılır.

6. MÜZEDE EĞİTİM

6.1. Müzede Öğrenme

6.1.1. Müze ortamındaki öğrenmenin önemini kendi cümleleri ile ifade eder.

- a) Müzede öğrenme ile okuldaki öğrenme arasındaki fark vurgulanır.
- b) Okul dışı öğrenme ortamı olarak müzelerin eğitim amaçlı kullanılmasının önemi anlatılır.
- c) Müzede gerçek objelerle edindikleri bilgileri geçmiş bilgileri ile ilişkilendirmesi sağlanır.

6.1.2. Müzelerin eğitime yaptığı katkıları kendi cümleleri ile ifade eder.

Kurslar, konferanslar, kütüphane, dia gösterimleri, interaktif sunumlar, sergiler, rehberli turlar, yayınlar, bilgi grafikleri, eğitici film ve videolar ve gezici müzeler hakkında bilgi verilir.

6.1.3. Müze ortamında yapılabilecek eğitim etkinliklerine örnekler verir.

Dokunma, çizim yapma, tartışma, sanat söyleşileri, fotoğraf, tiyatro, eğitici oyunlar, drama ve atölyede biçimlendirme çalışmaları açıklanır.

6.2. Müzede Sanat Eğitimi

6.2.1. Sanat eğitiminde okul ve müze arasında yapılacak iş birliğinin önemini açıklar.

- a) Okul-müze iş birliğinde müzelerin sanat eğitimine olan katkıları vurgulanır.
- b) Okul-müze iş birliğinde okulların sanat eğitimine olan katkıları vurgulanır.

6.2.2. Müze koleksiyonlarındaki bir sanat eserini, sanat eseri inceleme yöntemlerine göre analiz eder.

Sanat eserlerini inceleme yöntemlerinden betimleme, çözümleme, yorumlama ve yargılama yöntemlerini kullanması sağlanır.

6.2.3. Müze koleksiyonlarından faydalanarak görsel sanatlar çalışması yapar.

Görsel sanatlar dersinde öğrenilen bilgilerin, müzelerde ve sanat galerilerinde sanat eserleri karşısında uygulamalı ve görsel olarak pekiştirilmesi sağlanır.